IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 15)

z dnia 4 marca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 15)

4 marca 2020 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Tomasza Ławniczaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– spotkanie z delegacją Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej.

– rozpatrzenie informacji Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej na temat stanu negocjacji dotyczących budżetu Unii Europejskiej na lata 2021–2027 oraz polskiego stanowiska w sprawie proponowanego kształtu polityki spójności.

W posiedzeniu udział wzięli: **Guoda Burokienė** przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej, **Algis Strelčiūnas** wiceprzewodniczący Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej, **Zenonas Streikus** i **Povilas Urbšys** członkowie Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej, **Eduardas Borisovas** ambasador Republiki Litewskiej w Polsce, **Grzegorz Puda** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz z współpracownikami, **Grzegorz Grabowski** dyrektor biura Związku Samorządów Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak, Agnieszka Jasińska** i **Jolanta Osiak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej wspólnie z gośćmi z Litwy.

Chciałbym przywitać w imieniu gospodarzy przewodniczącą komisji litewskiego Sejmasu panią Guodę Burokienė. Szanowni państwo, witam także kolejnego gościa, ambasadora Litwy, pana Eduardasa Borisovasa.

Szanowni państwo, naszym gościem reprezentującym Radę Ministrów jest wiceminister Grzegorz Puda, sekretarz stanu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Witam serdecznie, panie ministrze.

Szanowni państwo, chciałbym oddać głos naszym gościom – pani Guodzie Burokienė, która przedstawi posłów, z którymi przyjechała z Litwy.

Przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Guoda Burokienė:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, dziś przybyliśmy w niepełnym składzie. Nasz pełny skład to 10 osób. Dziś obecne są cztery i – jak państwo widzicie – w większości są to mężczyźni. Jesteśmy z różnych frakcji. Pan Zenonas Streikus należy do partii rządzącej, pan Algis Strelčiūnas reprezentuje Litewskich Chrześcijańskich Demokratów, a pan Povilas Urbšys jest byłym przewodniczącym komisji.

Bardzo cieszymy się z tej naszej współpracy i mam wielką nadzieję, że to, co rozpoczęliśmy w minionej kadencji, będzie kontynuowane w tej kadencji, ponieważ tylko kiedy współpracujemy, możemy osiągnąć najlepsze wyniki dla naszych krajów. Jak wiemy,

państwo mają piękne przykłady, ale też wiem, że państwo mogą skorzystać z niektórych rozwiązań istniejących u nas. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, chciałbym teraz oddać głos panu ministrowi Grzegorzowi Pudzie. Za politykę rozwoju i odpowiedzialność za gospodarkę funduszami unijnymi w dużej mierze odpowiada Ministerstwo Funduszy i Rozwoju Regionalnego. Wyzwania, które przed nami stoją, są bardzo duże – jest to ostateczne uformowanie budżetu Unii Europejskiej na nową perspektywę finansową. O tych problemach dyskutowaliśmy już godzinę jako przedstawiciele prezydium z delegacją litewską podczas pierwszego nieoficjalnego spotkania.

Teraz chciałbym oddać głos panu ministrowi Pudzie, który scharakteryzuje stanowisko rządu wobec polityki regionalnej i wykorzystanie Funduszy Europejskich. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Szanowni państwo, panie przewodniczący, pani przewodnicząca, panie ambasadorze, Wysoka Komisjo, to duży zaszczyt móc występować przed komisją innego kraju, z którym również współpracujemy. Takim przykładem dobrej współpracy, jeżeli chodzi o transport, jest jutrzejsze spotkanie z panem Gytisem Mažeiką, wiceministrem transportu i komunikacji w sprawie Rail Baltica. Co prawda, ten temat bezpośrednio związany jest z Ministerstwem Infrastruktury, ale jako ministerstwo funduszy koncentrujemy się na sposobie pozyskiwania finansowania tego projektu.

Nie wiem, ile mamy czasu, panie przewodniczący, bo ten temat jest bardzo rozległy…

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Na całość zabezpieczyliśmy dwie godziny, do godziny 18:30. Oczywiście możemy skończyć wcześniej, natomiast żeby tego czasu nie przekraczać… to jest nasza perspektywa finansowa… czasowa.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Postaramy się skupić na głównych elementach tego, w jakim stopniu, w jakim momencie stanu negocjacji polityki spójności na lata 2021–2027 jesteśmy.

Na samym początku warto przypomnieć, że pakiet legislacyjny dla polityki spójności składa się z rozporządzeń, których propozycje Komisja Europejska przedstawiła w dniach 29–30 maja 2018 r. Jest to pięć rozporządzeń, wśród których możemy mówić o rozporządzeniu ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące funduszy w ramach polityki spójności – to jest takie rozporządzenie ogólne – rozporządzenie w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, co warto podkreślić; rozporządzenie w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego; rozporządzenie w sprawie celu szczegółowego Europejska Współpraca Terytorialna Interreg i rozporządzenie w sprawie eliminowania barier prawnych w projektach transgranicznych.

14 stycznia tego roku Komisja Europejska przedstawiła projekt utworzenia nowego instrumentu: Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Jest on częścią nowego projektu przewodniczącej Komisji Europejskiej – Europejskiego Zielonego Ładu (Green Deal). Jest to także element czy filar mechanizmu sprawiedliwej transformacji, którego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej. Projekt tego rozporządzenia został dołączony do pakietu legislacyjnego dla polityki spójności.

W pierwszej połowie 2019 r. Rada Europejska i Parlament Europejski przyjęły już stanowiska wobec projektów rozporządzeń polityki spójności, z pewnym wyjątkiem, którym jest rozporządzenie dotyczące eliminacji barier prawnych w projektach transgranicznych, nad którym rada jeszcze nie rozpoczęła pracy. Ponadto Rada Europejska i Parlament Europejski rozpoczęły prace nad przygotowaniem swojego stanowiska w zakresie rozporządzenia do spraw Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Dotychczas w ramach uzgodnień międzyinstytucjonalnych udało się osiągnąć porozumienie jedynie w zakresie trzech bloków negocjacyjnych rozporządzenia ogólnego: pro-

gramowania, warunkowości oraz zarządzania i kontroli, a także w zakresie niektórych przepisów rozporządzenia Interreg.

Porozumienie to zostało przyjęte podczas posiedzenia w dniu 18 grudnia 2019 r. W jego wyniku udało się wynegocjować ważne dla interesów Polski kwestie, którymi są np. ustanowienie siedmioletniego okresu programowania (chodzi tu o *flexibility amount* dla lat 2026–2027), podwyższenie poziomu *cross-financingu* do 15%, utrzymanie braków przepisów w zakresie dużych projektów, ograniczenie zakresu warunkowości (czyli blokowanie warunków dotyczących zasady partnerstwa i europejskiego filara praw socjalnych) oraz prowadzenie korzystnych zmian w kryteriach niektórych warunków (takie dwa ważne przykłady: usunięcie kryterium dotyczące uwzględnienia planów jakości powietrza i zmiana kryterium dotyczącego ERTMS).

Kolejnym, z naszej perspektywy dużym sukcesem jest ograniczenie wpływu Komisji Europejskiej na kryteria wyboru projektów i ustalenie terminów płatności dla beneficjenta na okres maksymalnie 80 dni oraz możliwość wstrzymania jego biegu w zakresie stwierdzenia wątpliwości odnośnie do należności tej płatności.

Prezydencja Chorwacji sprawująca przewodnictwo w Radzie Europejskiej w pierwszym półroczu 2020 r. bardzo ambitnie realizuje swoje cele i z całą odpowiedzialnością trzeba powiedzieć, że rozmowy trójstronne pomiędzy Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w Parlamencie Europejskim przebiegają dynamicznie na poziomie technicznym. Z uwagi na decyzję Parlamentu Europejskiego o wstrzymaniu rozmów politycznych do momentu uzgodnienia przez Radę Europejską kluczowych elementów pakietu WRF, zawartych w *negotiating box*, podjęcie ostatecznych uzgodnień w najbliższym czasie może okazać się po prostu niemożliwe.

Do najważniejszych postulatów negocjacyjnych Polski w zakresie pakietu legislacyjnego polityki spójności należą: po pierwsze, zwiększenie budżetu polityki spójności i alokacji dla Polski, po drugie, zapewnienie elastyczności w zakresie tematycznym i sposobie wykorzystania środków zgodnie z potrzebami rozwojowymi kraju. Tutaj warto powiedzieć, że w naszym interesie, w interesie Polski bardzo będziemy zabiegać o to, by rozszerzyć katalog obszarów, które polityka spójności powinna wspierać.

Takim strategicznym obszarem jest możliwość współfinansowania i finansowania inwestycji w dystrybucję gazu ziemnego, taboru kolejowego, lotnisk itp. Jeżeli chodzi o finansowanie dystrybucji gazu ziemnego, instalacji całej sieci, to Polska jest jednym z tych nielicznych krajów, jeśli nie jedynym, w którym mix energetyczny w tej chwili nie pozwala na bezpośrednie szybkie przejście na odnawialne źródła energii. To powoduje, że musimy przechodzić bardzo stopniowo, z myślą o Polakach, którzy są zatrudnieni w tej branży i wszystkich tych, którzy od tej branży są zależni, czyli z myślą o wszystkich Polakach.

Trzeba podkreślić, że inwestycje w dystrybucję gazu oraz gaz szeroko rozumiany są pewnym buforem pomiędzy energetyką węglową a energetyką odnawialną. Aby móc płynnie korzystać z energetyki odnawialnej, musimy przejść przez pewien etap przejściowy, którym w naszym mniemaniu najlepszym z możliwych na dzień dzisiejszy jest energetyka postawiona na gazie ziemnym.

Doświadczenia naszych zachodnich sąsiadów pokazują, że energetyka oparta w bardzo dużej części na źródłach odnawialnych jest energetyką bardzo niestabilną, a my potrzebujemy stabilnych źródeł energii. W związku z tym inwestycje w dystrybucję gazu ziemnego przyszłościowo są inwestycją w możliwość dystrybuowania innego typu gazu jak biogaz, który jest źródłem odnawialnym, czy nawet przyszłościowo wodór.

Co do najważniejszych postulatów negocjacyjnych Polski w zarysie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – to budżet FST powinien ustanowić dodatkowe środki, co oznacza sprzeciw wobec cięć budżetów polityk traktatowych. Naszym zdaniem alokacja na państwa członkowskie powinna być oparta na wskaźnikach dotyczących zatrudnienia w sektorze stałych paliw kopalnych na poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Dalej, sprzeciw wobec transferów z polityki spójności, jeżeli te środki nie będą zaliczone do poziomów koncentracji tematycznej w polityce spójności. Jeżeli chodzi o zakres geograficzny, to postulujemy zawężenie do państw członkowskich i regionów najbardziej dotkniętych transformacją i swobodę, jeżeli chodzi o możliwość wsparcia w ramach

państw członkowskich. Jeżeli chodzi o zakres tematyczny, jest nim wsparcie dla procesu samej transformacji, czyli dla projektów dotyczących gazów, kolei czy multimedialnej mobilności miejskiej.

Jednym z postulatów są też bardziej atrakcyjne poziomy dofinansowania Unii Europejskiej dla projektów niż w dotychczasowej polityce spójności i, co ważne, elastyczność w przygotowaniu planów transformacji, w tym określaniu ich poziomu terytorialnego.

W ramach Wieloletnich Ram Finansowych, czyli WRF na lata 2021–2027, wiele elementów tej polityki spójności negocjowanych jest w ramach tzw. *negotiating box*, który ma zostać uzgodniony na szczeblu Rady Europejskiej. Niestety do tej pory nie udało się uzgodnić kompromisowej propozycji budżetu UE na lata 2021–2027. 14 lutego nowy przewodniczący Rady Europejskiej, Charles Michel, przedstawił nową propozycję dokumentu. Pojawiło się w nim kilka elementów w ramach polityki spójności, ale szczegóły nadal są bezpośrednio negocjowane.

Specjalny szczyt Rady Europejskiej w dniach 20–21 lutego, jak państwo doskonale wiecie, nie przyniósł porozumienia w zakresie budżetu Unii Europejskiej na lata 2021–2027. W związku z tym niestety brak jest dokładnych rozstrzygnięć finansowych w obszarze polityki spójności, co nie zmienia faktu, że w trakcie szczytu przedstawiono kolejne propozycje, z naszej perspektywy korzystne. Trzeba także podkreślić, że zaproponowano zwiększenie budżetu Funduszu Sprawiedliwej Transformacji z 7,5 do 7,8 mld euro, ale ze względu na limit, o którym mówiłem wcześniej tzw. *capping*, dla Polski kwota pozostaje niezmienna.

Jeżeli chodzi o trend w negocjacjach, to możemy powiedzieć, że jest nam sprzyjający. To taki efekt mobilizacji koalicyjnej Grupy Przyjaciół Spójności. 1 lutego tego roku przyjęliśmy wspólną deklarację Wieloletnich Ram Finansowych, wskazując na konieczność utrzymania dużego budżetu w polityce spójności i wdrożenia elastyczności w podejściu do polityki spójności oraz zapewnienia korzystnych warunków finansowania wszystkich projektów.

Myślę, że w tych kilkunastu, kilkudziesięciu minutach udało się przedstawić samo meritum tego, w jakim punkcie jesteśmy w naszych negocjacjach. Dużo lepiej, dużo dokładniej i bardziej rzetelnie udałoby się to przedstawić, mając wiedzę na temat samego budżetu, który do dzisiaj nie jest znany. W związku z tym oczekujemy na ostateczne rozstrzygnięcia, by móc przedstawić, w których departamentach, działaniach możemy alokować środki finansowe dla rozwoju regionalnego i rozwoju centralnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Szanowni państwo, wysłuchaliśmy informacji rządu na temat stanu negocjacji dotyczącej budżetu Unii Europejskiej oraz polskiego stanowiska wobec polityki spójności.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję, jeżeli ktoś chciałby zgłosić się do głosu, zapraszam, w szczególności stronę litewską. Proszę uprzejmie.

Członek Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Povilas Urbšys:

Bardzo dziękuję za przedstawienie tej sytuacji. Bardzo ważna jest ta nasza współpraca w grupie wspierającej politykę spójności, ponieważ my mamy tak naprawdę te same problemy. Być może udałoby się nam, w parlamencie litewskim, porozumieć się z komisją kontroli, by stworzyć taką sytuację, aby korygować nasze interesy z interesami polskimi.

Najważniejsze dla nas są projekty dotyczące transportu i energetyczne, ich zgrywanie – Via Baltica, Rail Baltica, połączenia elektroenergetyczne – to wszystko jest związane nie tylko z rozwojem społeczno-gospodarczym, lecz także łączy się bezpośrednio z bezpieczeństwem naszych państw.

Jeżeli mówimy o bezpieczeństwie narodowym, o sytuacji międzynarodowej, to jednakowo na to patrzymy i zwracamy uwagę. Pojawiają się takie zagadnienia jak tereny Suwalszczyzny, zagadnienia, które wiążą się z infrastrukturą, ale bezpośrednio wiążą się z bezpieczeństwem państwowym. Chodzi nie tylko o komunikację dla ludności, lecz także o stworzenie warunków, by w razie czego przesmykiem suwalskim można było

przerzucać jednostki wojskowe. Musimy najpierw stwierdzić, jakie mamy możliwości, ale też razem rozwiązywać problemy w Unii Europejskiej i razem szukać możliwości stworzenia odpowiednich warunków, które będą odpowiadały naszemu bezpieczeństwu.

Jedna rzecz to otrzymanie funduszy z Unii Europejskiej, ale chodzi też o stworzenie wspólnych projektów, uczestnictwo we wspólnych projektach.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Bardzo dziękujemy za tę deklarację. Jesteśmy zawsze otwarci. Wiemy, że z państwem współpracuje się bardzo dobrze. To, o czym pan mówi, to polska i litewska racja stanu, jeśli chodzi o możliwości obszaru, jak i współpracy. Sądzę, że przykłady, o których wspólnie mówiliśmy, Rail Baltica na przykład, są ważne nie tylko ze względów gospodarczych i wymiany międzynarodowej, lecz także z powodu wspomnianych przez pana przyczyn. Oprócz tego połączenie korytarza kolejowego czy drogowego sprzyja normalnemu rozwojowi każdego państw, ponieważ zarówno import, eksport, jak i cała wymiana międzynarodowa sprzyja nie tylko rozwojowi terenów nadgranicznych, lecz także całemu krajowi. Właśnie z tego powodu bardzo mocno stawiamy na rozwój tych inwestycji w Polsce.

Przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Guoda Burokienė:

Jeżeli mogę zadać jedno pytanie… Panie ministrze, wspominał pan o 80 dniach. Czego to dotyczy, czy ten projekt już się skończył? Ile elastyczności w związku z tym państwo już może dostali, czy jeszcze nie? Czy tylko prośba została złożona?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Tak naprawdę nie chodzi tylko o Polskę. My to traktujemy jako nasz sukces, ale to rozwiązanie dotyczy wszystkich państw członkowskich.

Przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Guoda Burokienė:

Ale to jest kwestia danego kraju. Mamy taką procedurę, która trwa 3 miesiące.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Komisja chciała ograniczyć ten czas na nową perspektywę do krótszego okresu. Średnio było to 60 dni, udało się przedłużyć do 80 dni i uważamy to za ruch w dobrym kierunku. Dotyczy to również wszystkich beneficjentów Litwy.

Przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Guoda Burokienė:

Czy to wynika z projektów narodowych czy międzynarodowych?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Z tego, co wiem, chodzi o wszystkie projekty finansowane z polityki spójności. Z naszej perspektywy każde wydłużenie okresu płatności w polityce spójności, niezależnie od kraju, w którym się odbywa, jest korzystne z punktu wydatkowania środków i możliwości bardziej rzetelnego rozliczania. Rozliczanie pod presją czasu najczęściej powoduje błędy lub inne nieprawidłowości. Dlatego każdy dodatkowy dzień, a udało się wynegocjować 20 dni, z naszej perspektywy, ale też innych państw, jest bardzo korzystny.

Przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Guoda Burokienė:

Jeszcze jedno pytanie odnośnie do finansowania regionów. Oczywiście budżet Warszawy na pewno jest większy niż w innych regionach. Widzę, że niektóre regiony w 70–75% finansowane są z funduszy europejskich, a na Litwie mamy zupełnie inną sytuację, o wiele gorszą. Region wileński ma 40%, inne regiony po 65%, a państwo mają tak, jak mieli. Jak udało się to osiągnąć?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Finansowanie regionów w Polsce zależy od ich poziomu dostatku. Regiony, które są bardziej biedne, są finansowane na bardziej uprzywilejowanych warunkach. Jest tak nie tylko w Polsce, lecz w całej UE. W nowej perspektywie finansowej, ze względu na to,

że polityka spójności ma być ograniczona, rozważamy różne możliwości, w tym zmianę procentową wkładu własnego do stopnia finansowania ze środków europejskich.

Było w Polsce tak – w niektórych obszarach – że procent finansowania wynosił 15 do 85 procent. W tej chwili rozważamy różne możliwości, nie o wszystkich chciałbym dzisiaj mówić, dotyczące tego, w jaki sposób wykorzystać pozyskane środki z Unii Europejskiej. Ogólnie Komisja Europejska proponuje obniżanie tego procentu, jeżeli chodzi o wkład środków Unii Europejskiej do środków wkładu własnego z budżetu państwa czy budżetu samorządów.

Przewodnicząca Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Guoda Burokienė:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję, Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos?

Szanowni państwo, czy ktoś członków Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej?

Szanowni państwo, ja tylko dopowiem, że już zabierając głos w nieoficjalnej części naszego spotkania z delegacją litewską, stwierdziłem, że jesteśmy w tej części Europy, która żyła za żelazną kurtyną i nasza infrastruktura jest niewspółmiernie gorzej rozwinięta niż państw starej Europy.

Nie rozwinąłem tego, ale świetnie rozwinął ten temat pan minister Puda. Mamy również problem miksu energetycznego, jest to jedno z największych wyzwań stojących przed naszym krajem. To jest dziedzictwo tych lat, w ciągu których Polska opierała swoją energetykę na węglu kamiennym i brunatnym, toteż potrzebuje zdecydowanie dłuższego czasu wraz ze swoim potencjałem przemysłowym, jaki ma, aby zmodernizować i zmienić mix energetyczny. To między innymi również będziemy negocjować i negocjujemy jako nasz rząd w Unii Europejskiej.

Dodam jeszcze, że tak jak Polska składa się z 16 województw, tak pogranicze z Litwą, a więc to pogranicze województwa podlaskiego z Litwą odgrywa szczególną rolę w bezpieczeństwie całego systemu Europy Środkowo-Wschodniej pod względem bezpieczeństwa militarnego, nie tylko gospodarczego. Jest to jedyne połączenie państw takich jak Litwa Łotwa i Estonia, jedyne bezpośrednie połączenie lądowe z państwami Unii Europejskiej.

Ja wyłącznie przypomnę jeden taki historyczny epizod, już po upadku i rozpadzie Związku Sowieckiego, jednocześnie już w epoce demokracji, tak w Polsce, jak i na Litwie. Były minister spraw zagranicznych Rosji, Jewgienij Primakow – była to głębia lat 90., to zapomniany epizod – zaproponował eksterytorialną autostradę z Gusiewa do Grodna, przez naszą Suwalszczyznę. Polakom w szczególnie zły sposób kojarzy się termin „autostrada eksterytorialna". I to, że minęło ponad 20 lat od tamtych czasów, to ciągle sytuacja pod względem podziału administracyjnego i politycznego w tej części Europy jest taka sama. Interesy obu stron, polskie i litewskie, ale też interesy wszystkich krajów leżących nad Bałtykiem są takie same. Stąd ekonomiczne związanie wszystkich trzech państw leżących nad Bałtykiem, do których wrotami jest Litwa, leży w żywotnym, ekonomicznym interesie Polski. To jest element naszego bezpieczeństwa i ekonomicznego, i politycznego.

Szanowni państwo, czy ktoś jeszcze chciał zabrać głos?

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, w związku z tym bardzo dziękuję za obecność na posiedzeniu Komisji. Myślę, że w tej atmosferze będziemy dalej jako prezydium kontynuować spotkanie w jutro i pojutrze z delegacją litewską i myślę, że stanowi to dobry kolejny krok do dalszej współpracy z komisją samorządową Sejmasu litewskiego na następne lata.

Dziękuję państwu posłom, dziękuję panu ministrowi, panu ambasadorowi za obecność, dziękuję wszystkim. Zamykam posiedzenie.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

W imieniu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej serdecznie dziękuję za zaproszenie. Proszę czuć się zawsze zaproszonymi do naszego ministerstwa.